

ΑΘΗΝΑ, 17 Δεκεμβρίου 2009

1^ο ΠΟΡΙΣΜΑ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΑΤΕ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Το παρόν 1^ο πόρισμα της ομάδας εργασίας του ΣΑΤΕ για το σύστημα ανάθεσης έργων, υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΑΤΕ που το υιοθέτησε επί της αρχής και σήμερα τίθεται προς συζήτηση στη Γενική Συνέλευση. Το τελικό κείμενο θα διαμορφωθεί αφού ληφθούν υπόψη και όσες απόψεις και νέες προτάσεις ακουστούν είτε στη Γ.Σ. είτε τις επόμενες ημέρες, και θα υποβληθεί στο Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συνάδελφοι,

Στα πλαίσια της έναρξης των διαδικασιών διαβούλευσης για την «αναμόρφωση του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων» που μας ανακοίνωσε ο Υπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. Δημ. Ρέππας κατά την συνάντηση με το προεδρείο του Συνδέσμου στις 11-2009 στα γραφεία του Υπουργείου και που οριστικοποιήθηκε με την πρόσφατη πρόσκληση έναρξης διαλόγου, ο ΣΑΤΕ προχώρησε με ανοιχτή πρόσκληση στο Διαδίκτυο σε συγκρότηση ομάδας εργασίας για το συγκεκριμένο θέμα.

Η συσταθείσα ομάδα εργασίας για το σύστημα ανάθεσης έργων, στην οποία συμμετείχαν πολλοί συνάδελφοι ύστερα από αρκετές συνεδριάσεις και ανταλλαγές e-mail κατέληξε σε αυτό το 1^ο πόρισμα ως βάση για τις προτάσεις μας προς το Υπουργείο.

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων βρεθήκαμε πολλές φορές με την αίσθηση ότι προσπαθούμε να τετραγωνίσουμε τον κύκλο. Προσπαθούμε να προτείνουμε υγιές σύστημα ανάθεσης χωρίς να είναι λυμένα:

- ✓ Το πρόβλημα των σωστών και εφαρμόσιμων μελετών
- ✓ Το πρόβλημα της στελέχωσης της Οργάνωσης και εν γένει της επάρκειας της επίβλεψης
- ✓ Το πρόβλημα της χρηματοδότησης των Έργων και της αναξιοπιστίας του κράτους εργοδότη
- ✓ Το πρόβλημα της γραφειοκρατίας και της πολυνομίας των αλληλοσυγκρουόμενων και αλληλεπικαλυπτόμενων Νομοθετικών Διατάξεων, Υπουργικών Αποφάσεων, Εγκυκλίων κλπ
- ✓ Το γενικότερο πρόβλημα της κακής λειτουργίας της αγοράς και του στραγγαλισμού των επιχειρήσεων από το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Παρόλα αυτά η ομάδα εργασίας κατέληξε σε δέσμη σκέψεων και προτάσεων τόσο άμεσων όσο και μακροπρόθεσμων που μπορούν να ανακουφίσουν προσωρινά και ύστερα να δώσουν οριστικές λύσεις στο πρόβλημα.

Σημαντικό κέρδος αποτέλεσε η νέα διαδικασία ανταλλαγής απόψεων και αλληλοπληροφόρησης που έγινε μέσω του ΒΗΜΑΤΟΣ ΜΕΛΩΝ, που αν συνεχιστεί με τον ίδιο ζήλο θα επιφέρει σημαντική αλλαγή στη ποιότητα της πληροφόρησης και των γνώσεων που διακινούνται μέσω του ΣΑΤΕ.

Η κυριότερη διαπίστωση όλων των μελών είναι ότι πρέπει άμεσα να υιοθετηθεί η πάγια πρόταση του ΣΑΤΕ για δημοσιότητα στοιχείων έργων στο Διαδίκτυο – καθιέρωση Δελτίου Ταυτότητας Έργου ούτως ώστε να μπορούμε να έχουμε αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία και κοινωνικό έλεγχο για τα προβλήματα που παρουσιάζονται στην διαδικασία παραγωγής των έργων και μπορούν να προτείνονται οι κατάλληλες κάθε φορά λύσεις.

Κοινή διαπίστωση όλων των μελών ότι η διαδικασία κατάθεσης προσφοράς σε διαγωνισμό πρέπει να αναβαθμιστεί:

α) με την άμεση εφαρμογή των 2 σταδίων κατάθεσης προσφορών

Α' Στάδιο – Κατάθεση τυπικών δικαιολογητικών

Β' Στάδιο – Κατάθεση οικονομικών προσφορών.

β) με τη διασφάλιση ότι κάθε εργολήπτης που συμμετέχει είναι σε θέση, πέραν του πτυχίου ΜΕΕΠ που κατέχει, να εκτελέσει έγκαιρα και ποιοτικά το έργο (π.χ. εφαρμογή απαιτούμενης εμπειρίας ή άλλων κριτηρίων συμμετοχής, ουσιαστικός έλεγχος ανεκτέλεστου κλπ)

γ) Με την αποτροπή των μεγάλων εκπτώσεων είτε μέσω κάποιας μαθηματικής μεθόδου είτε μέσω της δυνατότητας της αναθέτουσας αρχής να διαπιστώσει και να βεβαιωθεί αν με το προσφερόμενο αντάλλαγμα διασφαλίζεται η τεχνική αρτιότητα και η ασφάλεια της κατασκευής και του έργου και αν με αυτό το ποσό αυτό καλύπτεται η δυνατότητα αποζημίωσης όλων των συντελεστών παραγωγής, (π.χ. σύστημα ελεύθερης συμπλήρωσης ανοικτού τιμολογίου με προηγούμενη διαβούλευση επί της μελέτης).

2. ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΕΝΟΣ ΥΓΙΟΥΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Οι παράμετροι ενός υγιούς συστήματος ανάθεσης έργων που επηρεάζουν καθοριστικά την έκβαση της διαδικασίας ανάθεσης και την εκτέλεση της σύμβασης είναι οι ακόλουθες:

1. Η διασφάλιση των προϋποθέσεων για την εκτέλεση των εργασιών (π.χ. πληρότητα μελέτης και τευχών, ορθή προμέτρηση και επάρκεια προϋπολογισμού, εξασφαλισμένη χρηματοδότηση,

- αδειοδοτήσεις, εξασφαλισμένοι δανειοθάλαμοι , απαλλοτριώσεις).
2. Ο καθορισμός των δικαιούμενων να συμμετάσχουν στη διαδικασία και του τρόπου αξιολόγησης και ελέγχου της καταλληλότητας τους. Έλεγχος ανεκτέλεστων υποχρεώσεων.
  3. Το εύρος της διαγωνιστικής διαδικασίας (ανοικτή, περιορισμένη), και τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προσφορών (μειοδοσία, οικονομικά συμφερότερη προσφορά).
  4. Ο τρόπος διαμόρφωσης της οικονομικής προσφοράς και του εργολαβικού ανταλλάγματος (ελεύθερη συμπλήρωση ανοικτού τιμολογίου ,προσφορά ποσοστών έκπτωσης, κατ' αποκοπήν τιμή ή τιμές, απολογιστικά, κλπ).
  5. Ο μηχανισμός ελέγχου και αποτροπής των αθέμιτων πρακτικών.

2.1 Η διασφάλιση των προϋποθέσεων για την εκτέλεση των εργασιών

Πριν από την δημοσίευση της προκήρυξης πρέπει να έχουν ελεγχθεί (από την νέα Ανεξάρτητη αρχή για τα έργα που έχουν εξαγγελθεί ή από την ίδια την Αναθέτουσα Αρχή) :

- Η πληρότητα της μελέτης και των τευχών δημοπράτησης,
- Η ορθή προμέτρηση και πληρότητα του προϋπολογισμού δημοπράτησης,
- Η επάρκεια της χρηματοδότησης,
- Η εξασφάλιση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος – απαλλοτριώσεων,
- Η εξασφάλιση των δανειοθαλάμων – αποθεσιοθαλάμων,
- Η επίλυση τυχόν άλλων θεμάτων καθυστέρησης (π.χ. αρχαιολογία , προσφυγές περιβαλλοντικών οργανώσεων κλπ).

Μόνο εφόσον προχωρήσει ένας συνολικός έλεγχος πληρότητας πριν την δημοπράτηση, είναι δυνατόν να μπούμε σε διαδικασία δέσμευσης τιμήματος και χρόνου αποπεράτωσης από την Εργοληπτική Επιχείρηση, που είναι ζητούμενο από την Πολιτική Ηγεσία αυτή τη περίοδο.

2.2 Ο καθορισμός των δικαιούμενων να συμμετάσχουν στη διαδικασία

Κοινή διαπίστωση της ομάδας είναι ότι το ΜΕΕΠ, όπως λειτουργεί σήμερα, δεν παρέχει τις εγγυήσεις ότι η εργοληπτική επιχείρηση κάτοχος του εκάστοτε πτυχίου, είναι απαραίτητα και ικανή να εκτελέσει έργα των διαφόρων κατηγοριών και προϋπολογισμών που της δίνεται η τυπική δυνατότητα να κάνει, ή ότι τα στελέχη της ΜΕΚ (που δυστυχώς για τον κλάδο ίσως και να μην εργάζονται καθόλου στην Επιχείρηση) είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις κάθε έργου.

Μεσοπρόθεσμα¹ σίγουρα απαιτείται ο εκσυγχρονισμός – απλοποίηση – μηχανοργάνωση και βελτίωση της διαφάνειας του ΜΕΕΠ μέσω

- α) Αύξησης των κατηγοριών ειδίκευσης σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά δεδομένα – τόσο στο ΜΕΕΠ όσο και στο ΜΕΚ, Είμαστε ίσως η μόνη ευρωπαϊκή χώρα με Μητρώο Κατάταξης Εργοληπτικών Επιχειρήσεων που υπάρχουν τόσο λίγες και γενικές κατηγορίες έργων. Εξάλλου στο ΜΕΚ υπάρχουν πλέον πολλές νέες ειδικότητες μηχανικών που δεν έχουν καν δικαίωμα εγγραφής.
- β) Ουσιαστική αξιολόγηση των στοιχείων τεχνικής δυναμικότητας κάθε εταιρείας (απασχολούμενο εξειδικευμένο τεχνικό και διοικητικό προσωπικό, οργάνωση και διαδικασίες, καθώς και διατιθέμενος μηχανολογικός εξοπλισμός, τόσο γενικά όσο και ανά κατηγορία έργων),
- γ) Αξιολόγηση του κύκλου εργασιών τεχνικών έργων ανά κατηγορία και ανά έτος ως κριτήριο εμπειρίας, τεχνικής ικανότητας και ταχύτητας εκτέλεσης έργων,
- δ) Έλεγχος χρηματοπιστωτικής υγείας και επάρκειας εταιρειών ούτως ώστε να διασφαλίζεται και ο εργοδότης αλλά και οι εργαζόμενοι, οι προμηθευτές, οι υπερεργολάβοι κλπ. Απαιτείται ουσιαστικός έλεγχος Παγίων, Ιδίων Κεφαλαίων, κλπ.
- ε) Τα κριτήρια και ο τύπος κατάταξης των εταιρειών πρέπει να εφαρμόζονται αναλογικά σε όλες τις τάξεις των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων και όχι μόνο από την 3^η και πάνω.

Στη μεταβατική περίοδο μέχρι την εφαρμογή των ανωτέρω και τον εκσυγχρονισμό του ΜΕΕΠ ως μόνη λύση προβάλλει ο έλεγχος της τεχνικής και οικονομικής ικανότητας πέραν της κατοχής βεβαίωσης ΜΕΕΠ μέσω απλών και απόλυτα αντικειμενικών κριτηρίων.

Τα κριτήρια πρέπει να είναι συγκεκριμένα, γνωστά σε όλους από πολύ καιρό πριν τις όποιες δημοπρατήσεις και σε καμία περίπτωση να μην δίνεται η δυνατότητα στην εκάστοτε Αναθέτουσα αρχή να ορίζει τα δικά της. Αυτά τα κριτήρια μπορεί να είναι π.χ.

- α) Όροι εμπειρίας κατηγορίας ή υποκατηγοριών έργου, πρότυποι και εγκεκριμένοι από το ΥΠΕΧΩΔΕ π.χ. 30% του προϋπολογισμού δημοπράτησης) σε ίδιας κατηγορίας έργα την τελευταία δετία ή και περισσότερο,
- β) Προκαθορισμένες υποκατηγορίες εμπειρίας (π.χ. για την οδοποιία έργα σηράγγων, σιδηροδρομικά έργα, αυτοκινητόδρομοι, γεφυροποιία, κλπ για τα οικοδομικά έργα Διατηρητέα κτίρια, έργα ενισχύσεων, ειδικά κτιριακά, κλπ).
- γ) Το διατιθέμενο προσωπικό & εξοπλισμός γενικά αλλά και για το συγκεκριμένο έργο,
- δ) Η επίκληση δάνειας εμπειρίας εφ' όσον γίνεται υποχρεωτικά δεκτή να είναι δεσμευτική τόσο για

---

¹ Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω μέτρα αναφέρονται επιγραμματικά αφού η περαιτέρω εξειδίκευσή τους είναι αρμοδιότητα της ομάδας εργασίας του ΣΑΤΕ με αντικείμενο τα Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων.

αυτόν που δανείζει όσο και για αυτό που δανείζεται (π.χ. συμβολαιογραφικά συμφωνητικά, συμμετοχή στις εγγυήσεις, κλπ)

ε) Το ανεκτέλεστο σε σχέση με το όριο ανεκτέλεστου ανά τάξη να λαμβάνεται υπόψη ως κριτήριο κατασκευαστικής ευχέρειας,

στ) Ο κύκλος εργασιών τεχνικών έργων ανά έτος να μπορεί να ληφθεί υπόψη ως κριτήριο ταχύτητας και αποτελεσματικότητας στην εκτέλεση των έργων.

Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα όλα τα παραπάνω στοιχεία μπορούν, απολύτως αντικειμενικά, να αποτελούν μέρος της ενημερότητας πτυχίου και να είναι αναρτημένα στο Διαδίκτυο.

2.3 Τα κριτήρια για την αξιολόγηση των προσφορών

Η πλειοψηφία συμφώνησε ότι η ανάδειξη του Αναδόχου με βάση τη **οικονομικά συμφερότερη προσφορά (Economically Most Advantageous Tender EMAT)** πρέπει να είναι ο ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΣ στόχος.

Προϋποθέτει ότι η Αναθέτουσα Αρχή επιδιώκει – και ξέρει πως – να αποκτήσει **έργο μεγαλύτερης αξίας (εφ' όρου ζωής) με τα ίδια λεφτά (value for money)**, ώστε να αξιοποιήσει κατά τον καλύτερο τρόπο τους διατιθέμενους δημόσιους πόρους και να μεγιστοποιήσει τις αναμενόμενες από το έργο εξυπηρετήσεις.

Σε κάθε περίπτωση η ανάδειξη της συμφερότερης προσφοράς πρέπει να γίνεται αποκλειστικά και μόνο με την αξιολόγηση και βαθμολόγηση κάθε μίας – κατά τα λοιπά αποδεκτής – προσφοράς, ως προς προκαθορισμένα κριτήρια και συντελεστές βαρύτητας, σύμφωνα και με τα σχετικά υποδείγματα της Ε.Ε. και τη διεθνή πρακτική. Η προσφορά που συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία είναι η συμφερότερη προσφορά.

Βεβαίως και στην περίπτωση της συμφερότερης προσφοράς ένα από τα κριτήρια είναι η οικονομική προσφορά. Κατά συνέπεια και στην περίπτωση αυτή, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει, πριν από την περαιτέρω αξιολόγηση μιας προσφοράς, **να διαπιστώσει και να βεβαιωθεί αν με το προσφερόμενο αντάλλαγμα διασφαλίζεται η τεχνική αρτιότητα και η ασφάλεια της κατασκευής και του έργου και αν με αυτό το ποσό καλύπτεται η δυνατότητα αποζημίωσης όλων των συντελεστών παραγωγής, τηρουμένων όλων νομίμων υποχρεώσεων και υπό τους όρους της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας.**

Ωστόσο η γενικευμένη αποδοχή του συστήματος της οικονομικά συμφερότερης προσφοράς, παρότι εφαρμόζεται ευρέως στην υπόλοιπη Ευρώπη, μας βρίσκει επιφυλακτικούς έως αντίθετους αυτή τη στιγμή

μέχρι ότου διασφαλιστούν εκείνοι οι όροι ίσης μεταχείρισης και αντιμετώπισης όλων των διαγωνιζόμενων από τις αναθέτουσες αρχές.

Ένα πρώτο τεστ αντικειμενικότητας της διοίκησης θα είναι η εφαρμογή του μέτρου ανάρτησης στο διαδίκτυο όλων των συμβάσεων .

Έως τότε η πλειοψηφία των μελών της για τα έργα των οποίων η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τα κατώφλια των κοινοτικών οδηγιών (< 4.845.000 € από 1/1/2010 !) η πλειοψηφία των μελών της ομάδας εργασίας θεωρεί τον μειοδοσία στο οριακό κόστος εργασιών μέσω μαθηματικού αλγορίθμου ως τη λογικότερη οδό εξόδου από τη σημερινή παράλογη κατάσταση.

Προϋπόθεση, βέβαια, είναι να βρεθεί ο τρόπος αποφυγής των ομαδοποιήσεων που προκάλεσε η προηγούμενη εφαρμογή της μεθόδου. Προτάθηκε μέχρι και η προσμέτρηση (προσωρινά έως την ολοκλήρωση του διαγωνισμού) ενός ποσοστού του προϋπολογισμού κάθε έργου (π.χ. 5%) στο ανεκτέλεστο ώστε να περιοριστεί το φαινόμενο συμμετοχής στο διαγωνισμό όχι για ίδιο όφελος αλλά κατ' επίκληση άλλης εταιρίας, ωστόσο η δυσκολία πρακτικής εφαρμογής αναγνωρίζεται ότι είναι μεγάλη.

Στα υπόλοιπα έργα, δηλ. τα έργα πάνω από 4.845.000 € η επιλογή της μειοδοσίας είναι η μονή εφικτή και ρεαλιστική μέθοδος είτε επιλεχθεί η ανοιχτή διαδικασία είτε η περιορισμένη μέσω προεπιλογής, με προτίμηση για τον τρόπο διαμόρφωσης της προσφοράς το σύστημα ελεύθερης συμπλήρωσης ανοικτού τιμολογίου, όπως αναλύεται παρακάτω.

2.4 Η διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς

1. Η πλέον διαδεδομένη μέθοδος **παγκοσμίως**, είναι η ελεύθερη συμπλήρωση ανοικτού τιμολογίου χωρίς να δίνονται οι τιμές της μελέτης (παρέχονται μόνο οι προϋπολογιζόμενες ποσότητες), αλλά μόνο ο συνολικός κατά τη μελέτη προϋπολογισμός του έργου, και ο **οποίος συνήθως δεν ορίζεται ως ανώτατο όριο των προσφορών**. Ως κύρια χαρακτηριστικά της μεθόδου αυτής, όπως αυτή εφαρμόζεται στις χώρες της Ε.Ε., αναφέρονται τα ακόλουθα:

α. Απαραίτητο είναι να προηγείται μια περίοδο διαβούλευσης και υποβολής ερωτημάτων ώστε όλοι οι διαγωνιζόμενοι να αποκτήσουν μια πλήρη εικόνα του δημοπρατούμενου έργου και η Υπηρεσία να διασφαλίσει ότι οι διαγωνιζόμενοι γνωρίζουν καλά το δημοπρατούμενο έργο.

β. Στα άρθρα του τιμολογίου και του προϋπολογισμού προσφοράς που δίνονται για συμπλήρωση, περιλαμβάνονται σε χωριστή ομάδα και οι εργασίες εγκατάστασης, διατήρησης και απομάκρυνσης του εργοταξιακών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού φύλαξης, σήμανσης, ασφάλειας

και υγείας κλπ.

γ. Οι προσφερόμενες τιμές μονάδας είναι τιμές εξόφλησης, δηλαδή περιλαμβάνουν και τα γενικά έξοδα και το όφελος του Αναδόχου, το οποίο δεν είναι ένα προκαθορισμένο και υποχρεωτικό για όλους.

δ. Ο έλεγχος «ομαλότητας» δεν γίνεται σε σχέση με τιμές της μελέτης αλλά με οριζόντια σύγκριση και συσχέτισμό των τιμών μονάδος των επιμέρους προσφορών μεταξύ τους. (πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση για αυτό τα έλεγχο ομαλότητας υποβλήθηκε από τον κ. Σταμόπουλο όπου με μαθηματική μέθοδο θα εξομαλύνονται τυχόν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ των τιμών που υποβλήθηκαν από τους διαγωνιζόμενους και ο μειοδότης θα προκύπτει βάσει της φθηνότερης ανηγμένης προσφοράς, αλλά θα εκτελεί τα έργα με τις δικές του τιμές και όχι τις εξομαλυμένες .Περαιτέρω ανάλυση θα βρείτε στην ιστοσελίδα του ΣΑΤΕ/ΒΗΜΑ ΜΕΛΩΝ).

στ. Για την αποφυγή αθέμιτων πρακτικών, θα θεσπιστεί ποσοστό (π.χ. $\pm 5\%$) ως όριο διακύμανσης των ποσοτήτων. Επίσης κατά την δημοπράτηση θα δίνεται και αντίγραφο με cd ώστε να αποφευχθεί σκόπιμη παραποίηση κάποιου άρθρου τιμολογίου.

Η εφαρμογή της μεθόδου αυτής:

- εξασφαλίζει ότι οι διαγωνιζόμενοι θα μελετούν το έργο και θα υποβάλουν επεξεργασμένες προσφορές,
- περιορίζει τις συμμετοχές στους πραγματικά ενδιαφερόμενους και παράλληλα προωθεί την αναγκαία εξειδίκευση του κλάδου και
- περιορίζει την εμφάνιση μεγάλων εκπτώσεων καθώς και τις ομαδοποιήσεις.

2. Η προσφορά έκπτωσης επί των τιμών ενός τιμολογίου μελέτης είναι εξαιρετικά περιορισμένη και εφαρμόζεται μόνο σε έργα συντήρησης μικρής κλίμακας.

3. Η προσφορά τιμής ή τιμών κατ'αποκοπήν (ΚΑΤ) προϋποθέτει πλήρη και σαφή τεχνική περιγραφή και μελέτη των προς εκτέλεση εργασιών. Εδώ υπάρχει αρκετή εμπειρία από τις δημοπρασίες ιδιωτικών έργων σε σχέση με τις υποβαλλόμενες αναλύσεις (προμετρήσεις από τους διαγωνιζόμενους και τιμές ελεύθερα διαμορφούμενες) στον τεχνικό φάκελο της προσφοράς που αξιολογείται (εξομάλυνση τυχόν αποκλίσεων, με δυνατότητα αποχώρησης εφόσον διαπιστωθεί λάθος στις ποσότητες, πριν το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών).

2.5 Ο μηχανισμός ελέγχου και αποτροπής των αθέμιτων πρακτικών

Επιβάλλεται η ταυτοποίηση και καταγραφή των αθέμιτων πρακτικών (ΑΠ) κατά την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων και η κατάταξή τους ανάλογα με τη σοβαρότητα και την ποινή που προβλέπεται, τόσο για την Αναθέτουσα Αρχή όσο και για τους συμμετέχοντες εργολήπτες.

Στις ΑΠ πρέπει να περιληφθούν π.χ.:

- ✓ Η δημοπράτηση έργου με ελλιπείς μελέτες και ανεπαρκή προϋπολογισμό,
- ✓ Η καταχρηστική προσφυγή σε ειδικούς όρους, απευθείας αναθέσεις, μελετοκατασκευές κλπ,
- ✓ Η υποβολή προσφοράς κάτω από το άμεσο κόστος του έργου, όπως αυτό μπορεί να προσδιορίζεται με τα (νέα) επίσημα αναλυτικά τιμολόγια εργασιών και
- ✓ Η συμπαιγνία.

3. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΜΕΤΡΑ

Επίσης στα πλαίσια του εξυγίανσης του συστήματος ανάθεσης έργων ανήκουν και τα παρακάτω μέτρα:

- Καθιέρωση σύγχρονων αναλυτικών τιμολογίων και δίκαιου τρόπου αναθεώρησης.
- Θεσμοθέτηση της δυνατότητας σύστασης συμπράξεων (κ/ξίες) ετερόρρυθμου χαρακτήρα, όπου κάθε μέλος ευθύνεται για τις εργασίες που αναλαμβάνει (για π.χ. οικοδομικές, η/μ κλπ).
- Η επιβεβαίωση της εγκυρότητας των υποβαλλόμενων εγγυητικών επιστολών καλής εκτέλεσης (πιθανώς και των συμμετοχής) να γίνεται από την Αναθέτουσα Αρχή κατά την παραλαβή τους αυτόματα μέσω διαδικτύου, εφόσον οι εκδούσες Τράπεζα υποχρεωτικά καταχωρούν τις εγγυητικές στο διαδίκτυο.
- Επανεξέταση των πρόσθετων εγγυήσεων καλής εκτέλεσης που μέχρι σήμερα μόνο το τραπεζικό σύστημα ωφέλησαν και δεν απέτρεψαν τις μεγάλες εκπτώσεις. Εξάλλου με την δρομολογούμενη εξυγίανση του συστήματος ανάθεσης παύει να υπάρχει πλέον η αιτία επιβολής των πρόσθετων εγγυήσεων.

4. ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ

Τέλος ως άμεσα μέτρα για την εκτόνωση της σημερινής κατάστασης προτείνονται:

1. Άμεση εφαρμογή της ανάρτησης στο διαδίκτυο πλήρους εικόνας για την πορεία κάθε έργου, των εκτελούμενων τώρα συμπεριλαμβανόμενων – Δελτίο Ταυτότητας Έργου.
2. Άμεση εφαρμογή της Διαδικασίας διαγωνισμού σε δύο διακριτά στάδια και σε διαφορετικές ημερομηνίες μεταξύ τους με τη κατάθεση των τυπικών δικαιολογητικών στο 1^ο στάδιο και την κατάθεση των οικονομικών προσφορών όσων διαγωνιζόμενων τελικά παραμείνουν μετά τις τυχόν ενστάσεις σε 2^ο στάδιο και αποσφράγιση αυθημερόν.
3. Συνολική επανεξέταση του ορίου ανεκτέλεστου υπολοίπου εργασιών, με προτεινόμενο αφενός τη μείωση του ορίου κάθε τάξης και παράλληλα τη προσμέτρηση του ποσού του προϋπολογισμού μελέτης και όχι της προσφοράς για κάθε νέο έργο. Παράλληλα προκειμένου να αποφορτιστεί αρχικά η 6^η τάξη και στη συνέχεια και όλες οι υπόλοιπες, εξέταση της επαναφοράς ενός ρεαλιστικού ορίου για την 7^η τάξη. Άμεση εφαρμογή της δημοσιοποίησης του ανεκτέλεστου κάθε εταιρείας αναλυτικά (όπως υπάρχει ηλεκτρονικά σήμερα και εμφανίζεται στην ενημερότητα πτυχίου) στο διαδίκτυο.
4. Στα έργα των οποίων η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τα κατώφλια των κοινοτικών οδηγιών άμεση εφαρμογή της **μειοδοσίας στο οριακό κόστος εργασιών μέσω μαθηματικού αλγορίθμου.**

Για την ομάδα εργασίας ΣΑΤΕ

1. ΒΑΓΔΑΤΛΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ - ΟΚΤΑΝΑ ΑΤΕ
2. ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΤΕΓΑ-Κ. ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΤΕ
3. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ - ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ ΑΕ
4. ΔΟΝΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΑΕ
5. ΔΟΥΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ARSIA CONSTRUCTIONS
6. ΔΟΥΣΕΜΕΤΖΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ - ΙΩΝΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
7. ΖΙΩΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ – ΠΛΑΤΩΝ - ΑΕΝΑΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ
8. ΖΙΩΡΗΣ ΛΑΜΠΡΟΣ - ΖΙΩΡΗΣ ΑΝ.ΤΕΧ.ΤΟΥΡ.ΛΑΤ.ΒΙΟΜ.ΕΜ.ΕΤΑΙΡΙΑ
9. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΕΡΓΟΝ ΔΙΕΘΝΗΣ Α.Β.Τ.Ε.Τ.Ξ.Ε.ΣΥΣΤ.ΠΛΗΡ
10. ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ ΠΕΛΑΓΙΑ - ΕΡΓΑΣΙΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ
11. ΚΑΡΑΚΙΤΣΟΣ ΣΩΤΗΡΗΣ - ΕΛΤΕΡ ΑΤΕ
12. ΚΟΚΚΙΝΗΣ Ν. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ – ΒΑΛΤΕΣΙΝΙΚΟ ΑΤΕ
13. ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ - ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΤΕ
14. ΚΟΝΤΟΕΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ - ΕΛΕΚΤΡΟΜΕΚ ΑΕ
15. ΚΟΥΚΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ - ΓΗΓΕΡΤΟΝ ΑΕ
16. ΜΑΥΡΟΔΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ - ΗΡΩΝ ΑΤΕ
17. ΜΟΥΤΑΦΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ - ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΑΕ
18. ΟΡΦΑΝΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ - ΑΣΦΑΛΤΙΚΗ-ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΑΕ
19. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ - ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΕΡΓΩΝ ΑΕ
20. ΠΑΣΣΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ - ΑΝΩΔΟΜΗ ΑΤΕΒΕ
21. ΤΑΤΟΥΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΚΑΣΤΑΤ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΤΕ
22. ΤΟΥΛΙΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΣΑΤΕ
23. ΤΣΟΥΡΕΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΕΒΟΞ ΑΤΤΕΕ
24. ΦΡΑΓΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΑΝΤΑΙΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΕ

Συνεργάστηκε και βοήθησε επίσης σημαντικά ο επιστημονικός συνεργάτης του ΣΑΤΕ κ. Δ. Τουλιάτος.